

Predicting the Hope for Education Based on Study Habits and Orientation of Language Learning Among the Students of the Iran Language Institute

Fakhrosadat Modaresi yazdi¹
Naser Aghababaei²
Mozghan Sepahmansour³

Abstract

The purpose of this study is to predict the hope for education based on the study habits and orientations of language learning among the students of the Iran Language Institute. The research method is correlation and the statistical population of the study includes all the students of the Iran Language Institute who were engaged in language learning at the relevant educational centers in 2018. A sample of 240 people was selected through cluster sampling and they responded to the hope for education, objectives orientation and study habits questionnaires. The results of the simultaneous multiple regression analysis shows that there is a significant linear relationship between the study habits variable and the hope for education, and different aspects of physical status, reading abilities, taking notes, and motivational learning can predict the hope for education. Also, the results of simultaneous multiple regression shows that there is a linear relationship between learning orientations and hope for education and different aspects of learning orientations and functions tendencies can predict the hope for education. The research findings can conclude that the hope for education among the students of Iran Language Institute is predictable based on their study habits and learning orientations.

Keywords: hope for education, study habits, learning orientations.

1. Masters in Psychology, modaresi00005@gmail.com

2. Assistant Professor ,Department of Behavioral Sciences, The Institute for Reaserch and Developement in the Humanities(SAMT),Tehran, Iran

3. Assistant Professor in Psychology, Islamic Azad University, Tehran, Iran

پیش‌بینی امید به تحصیل بر اساس عادت‌های مطالعه و جهت‌گیری یادگیری زبان در زبان‌آموزان کانون زبان ایران

فخرالسادات مدرسی یزدی^۱

ناصر آقابابائی^۲

مژگان سپاه منصور^۳

چکیده

هدف از پژوهش حاضر پیش‌بینی امید به تحصیل بر اساس عادت‌های مطالعه و جهت‌گیری یادگیری زبان در زبان‌آموزان کانون زبان ایران بود. روش پژوهش همبستگی و جامعه آماری پژوهش شامل کلیه زبان‌آموزان کانون زبان ایران بود که در سال ۱۳۹۷ در مراکز آموزشی مربوطه به یادگیری زبان مشغول بودند. ۲۴۰ نفر به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای انتخاب و به پرسشنامه‌های امید به تحصیل، جهت‌گیری هدف و عادت‌های مطالعه پاسخ دادند. نتایج ضریب رگرسیون چندگانه به شیوه همزمان نشان داد که بین متغیر عادت‌های مطالعه و امید به تحصیل رابطه خطی معنی‌دار وجود دارد و ابعاد وضعیت فیزیکی، توانایی خواندن، یادداشت کردن و انگیزش یادگیری قادر به پیش‌بینی امید به تحصیل اند. نتایج ضریب رگرسیون چندگانه به شیوه همزمان نشان داد که بین جهت‌گیری یادگیری و امید به تحصیل رابطه خطی وجود دارد و ابعاد جهت‌گیری یادگیری و عملکرد گرایشی قادر به پیش‌بینی امید به تحصیل می‌باشد. بر اساس یافته‌های پژوهش می‌توان نتیجه‌گیری کرد که امید به تحصیل بر اساس عادت‌های مطالعه و جهت‌گیری یادگیری زبان در زبان‌آموزان کانون زبان ایران قابل پیش‌بینی است.

کلید واژگان: امید به تحصیل، عادت‌های مطالعه، جهت‌گیری یادگیری

۱. کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن: modaresi00005@gmail.com

۲. استادیار گروه علوم رفتاری، پژوهشکده تحقیق و توسعه علوم انسانی سمت.

۳. استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز.

آموزش بنا به ضرورت تغییرهای اجتماعی از عامل‌های مهم در رشد و توسعه اجتماعی، فرهنگی، و اقتصادی است. ثمربخشی آموزش از یک‌سو در تبدیل کردن انسان‌های مستعد به انسان‌های سالم، بالنده، متعادل، و رشد یافته است و از سوی دیگر تأمین‌کننده نیازهای نیروی انسانی جامعه در بخش‌های متفاوت فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی است. امید یکی از ویژگی‌های زندگی انسانی است که ما را به جست‌وجوی فردایی بهتر و امیدوارتر می‌دارد. هنگامی که امید در دل و ذهن وجود داشته باشد، شادی و سرور در زندگی حضور خواهد داشت. امید با نیروی نافذ خود تحریک‌کننده فعالیت فرد است تا بتواند تجربه‌های نو کسب نماید و نیروهای تازه‌ای را در فرد ایجاد کند (خرمائی و کمری، ۱۳۹۶). یکی از عامل‌های مهم در زندگی تحصیلی داشتن امید به تحصیل^۱ است. امید به تحصیل برای مقابله با مشکلات تحصیلی ضروری است و از آنجا که امید برای سلامت روانی انسان ضروری است (اکبری و همکاران، ۱۳۹۵) امیدواری یک نیاز اساسی برای دانش‌آموزان و دانشجویان تلقی می‌شود. این مهم در زبان‌آموزان به دلیل یادگیری زبان بیگانه که دارای موانع و سختی‌های خاص خود است نمود بیشتری می‌یابد (خدایی و معمارباشی، ۱۳۹۵).

مهم است که بدانیم چه عامل‌هایی دانش‌آموزان را در تکلیف‌های تحصیلی و پیگیری هدف‌های آموزشی نگه می‌دارد. امید، توانایی شخص برای هدف‌گذاری، تجسم مسیرهای لازم برای رسیدن به هدف‌ها و داشتن انگیزه لازم در جهت رسیدن به آن هدف‌ها است (حسن زاده و مهدی نژاد، ۱۳۹۲). موفقیت در کارهای چالش‌انگیز، مخصوصاً در حیطه تحصیلی اغلب نیازمند توانا بودن برای ایجاد چندین گذرگاه برای رسیدن به هدف‌ها است (اسنايدر^۲ و همکاران، ۲۰۰۵). یکی از متغیرهایی که می‌تواند پیش‌بینی‌کننده امید به تحصیل در زبان‌آموزان باشد عادت‌های مطالعه است. مهارت‌ها یا روش‌های مطالعه که با یادگیری مرتبط هستند و می‌توانند از طریق مداخلات آموزشی تغییر کنند (یوسن و مورسپ، ۲۰۱۲).

-
1. educational hope
 2. Snyder

پژوهش‌ها نشان می‌دهند که رویکردهای یادگیری دانش‌آموزان (شامل عادت‌ها یا مهارت‌های مطالعه) موفقیت دانش‌آموز را پیش‌بینی می‌کند (بوهلر، اسچویند، و فولز^۱، ۲۰۰۱). نارسایی در مهارت‌های یادگیری و مطالعه می‌تواند همه مزایای یک محیط آموزشی مطلوب در یادگیری زبان و حتی قابلیت‌های هوشی، شخصی، و سلامت جسمی-روانی افراد را به طور منفی تحت‌الشعاع قرار دهد (عمران الحسینی^۲، ۲۰۱۳). در صورت کارآمدی می‌تواند بسیاری از نارسایی‌های احتمالی در محیط‌های آموزشی یا حتی کاستی در انگیزش تحصیلی و سلامت جسمی-روانی را که می‌تواند تأثیر مطلوبی بر عملکرد تحصیلی فرد داشته باشد را تعدیل یا جبران کند (آکاندا، کوژل و حسن (۲۰۱۳)).

از آنجایی که عادت‌ها و مهارت‌های مطالعه قابل آموزش‌اند در سال‌های اخیر این مقوله به مثابه یکی از عامل‌های تأثیرگذار بر وضعیت آموزشی فراگیران زبان مورد توجه قرار گرفته است و اقدام‌هایی نیز در راستای بهبود این مهارت‌ها در مراکز آموزشی انجام گرفته است (نظری و همکاران، ۱۳۹۰). بابانژاد (۱۳۷۵) نشان داد بین پیشرفت تحصیلی و شیوه‌های مطالعه همبستگی مثبت وجود دارد. بحرانی (۱۳۷۸) نشان داد که رابطه‌ای بین عادت‌های مطالعه و انگیزه‌های تحصیلی دانش‌آموزان وجود دارد.

یکی دیگر از عامل‌های مهم در پیش‌بینی امید به تحصیل در زبان‌آموزان جهت‌گیری یادگیری^۳ زبان است. جهت‌گیری یادگیری بیانگر الگوی منسجمی از باورهای فرد است که سبب می‌شود تا فرد به روش‌های مختلف به موقعیت‌ها گرایش پیدا کند. با بررسی ۴ عامل جهت‌گیری هدف با انواع گرایش‌ها آشنا می‌شویم:

۱. جهت‌گیری یادگیری (هدف تبحری): این نوع گرایش برای کسب مهارت جدید و تبحریابی می‌باشد. (مثل: از تکالیف دشوار لذت می‌برم زیرا می‌خواهم موضوع-های جدیدی یاد بگیرم).

1. Boehler, Schwind & Folse
 2. Abdullah Emran Al Husaini
 3. learning orientation

۲. جهت‌گیری عملکرد-گرایشی: بر کسب قضاوت مطلوب و تأیید در نزد دیگران تأکید دارد. (مثل: برای من مهم است که در مقایسه با دیگران در کلاس، کارهای خود را بهتر انجام دهم).

۳. جهت‌گیری عملکرد-گریزی: اجتناب از قضاوت نامطلوب دیگران زیربنای این نوع جهت-گیری است. (مثل ترجیح می‌دهم از موقعیت‌های کلاسی که در آنها ممکن است عملکرد ضعیف داشته باشم دوری کنم).

۴. بلا تکلیفی در جهت‌گیری هدف: فرد در انتخاب هدف دچار تردید و سردرگمی می‌گردد. (مثل: در انتخاب هدفم از درس خواندن دچار تردید و سردرگمی شده‌ام). نوری و نقش (۱۳۹۴) در پژوهشی نشان دادند که مؤلفه‌های هدف عملکرد-گرایشی پیش‌بینی‌کننده مثبت و هدف عملکرد-اجتناب پیش‌بینی‌کننده منفی برای عملکرد زبان انگلیسی می‌باشد. هدف عملکرد-گرایشی و هدف عملکرد-اجتناب سه درصد از عملکرد زبان دوم را تبیین می‌کنند که میزان قابل توجهی نیست. شیخ الاسلامی و خیر (۱۳۸۶) در پژوهشی نشان دادند که جهت‌گیری بی‌انگیزشی (بلا تکلیفی در جهت‌گیری هدف) دارای ارتباط منفی با نمره‌های درس انگلیسی عمومی است. خدایی و معمارباشی (۱۳۹۵) در پژوهشی نشان دادند که آموزش و یادگیری زبان انگلیسی متأثر از جهت‌گیری یادگیری (هدف تبحری) است.

با توجه به اهمیت امید به تحصیل و نقش عادت‌های مطالعه و جهت‌گیری یادگیری پژوهش حاضر به این مسئله اساسی می‌پردازد که آیا عادت‌های مطالعه و جهت‌گیری یادگیری زبان پیش‌بینی‌کننده امید به تحصیل در زبان‌آموزان می‌باشند؟ فرضیه اول پژوهش آن است که عادت‌های مطالعه پیش‌بینی‌کننده امید به تحصیل در زبان‌آموزان کانون زبان ایران است. فرضیه دوم پژوهش آن است که جهت‌گیری یادگیری زبان پیش‌بینی‌کننده امید به تحصیل در زبان‌آموزان کانون زبان ایران است.

روش

طرح پژوهش حاضر از نوع همبستگی و جامعه آماری پژوهش زبان‌آموزان کانون زبان ایران بود که در سال ۱۳۹۷ در مراکز آموزشی مربوطه به یادگیری زبان مشغول بودند. بر اساس تعداد مؤلفه‌های متغیرهای پژوهش که ۱۲ مؤلفه می‌باشد به ازای هر مؤلفه ۲۰ نفر و در مجموع ۲۴۰ نفر محاسبه شدند که به دلیل ریزش در پرسشنامه‌ها تعداد ۲۵۰ نفر انتخاب شدند. نمونه‌گیری، با توجه به گسترده بودن جامعه آماری، با روش خوشه‌ای انجام شد. شرکت‌کنندگان به پرسشنامه‌های زیر پاسخ دادند. از مجموع شرکت‌کنندگان ۱۱۶ نفر (۴۸/۳۳ درصد) دختر و ۱۲۴ نفر (۵۱/۶۶ درصد) پسر بودند. بیشتر شرکت‌کنندگان (۶۳/۵ درصد) در سال دوم تحصیل خود بودند.

پرسشنامه امید به تحصیل: این مقیاس که خرمایی و کمری (۱۳۹۵) آن را ساخته‌اند ۲۷ سوال دارد و شامل چهار خرده مقیاس امید به کسب فرصت‌ها، امید به کسب مهارت‌های زندگی، امید به سودمندی، و امید به کسب شایستگی است. ضرایب آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس یاد شده به ترتیب برابر با ۰/۹۰، ۰/۹۰، ۰/۸۰، و ۰/۷۶ به دست آمد. ضریب آلفای کرونباخ کل مقیاس ۰/۹۴ به دست آمد. در پژوهش حاضر ضریب پایایی پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ برای کل گویه‌ها برابر با ۰/۸۹ به دست آمد.

پرسشنامه جهت‌گیری هدف: سوالات پرسشنامه جهت‌گیری هدف از وندی ویل (۱۹۹۷) و الیوت و مک‌گریگور (۲۰۰۱) اقتباس شده است. این پرسشنامه ۱۲ سوال دارد و چهار عامل جهت‌گیری یادگیری، عملکرد-گرایشی، عملکرد-گریزی، و بلا تکلیفی در جهت‌گیری هدف را ارزیابی می‌کند. نمره‌گذاری پرسشنامه به شکل مقیاس لیکرت و از صفر تا ۴ است. پایایی درونی عامل‌های یاد شده با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برابر با ۰/۷۰، ۰/۷۰، ۰/۷۰، و ۰/۸۰ به دست آمده است. در پژوهش حاضر ضریب پایایی پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ برای کل گویه‌ها ۰/۸۸ و برای عامل‌های یاد شده بین ۰/۷۹ تا ۰/۹۱ به دست آمد.

پرسشنامه عادت‌های مطالعه: پرسشنامه عادت‌های مطالعه را پالسانی و شارما^۱ (۲۰۰۱) طراحی کرده‌اند که شامل ۴۵ سوال و ۸ مولفه تقسیم‌بندی زمان، وضعیت فیزیکی، توانایی خواندن، یادداشت کردن، انگیزش یادگیری، حافظه، برگزاری امتحانات، و تندرستی می‌باشد. ضریب پایایی از طریق بازآزمایی با فاصله ۴ هفته روی گروهی از دانشجویان پسر برابر با ۰/۸۸ بود. ضریب پایایی با فاصله سه ماه روی گروه دیگری از دانشجویان برابر ۰/۶۷ بود. پایایی پرسشنامه به روش دو نیمه کردن برابر با ۰/۶۵ بود (کاشان و حیدری، ۱۳۸۸). در پژوهش حاضر ضریب پایایی پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ برای کل گویه‌ها ۰/۸۸ و برای ابعاد هشتگانه آن بین ۰/۷۶ تا ۰/۸۹ به دست آمد.

یافته‌ها

مقایسه متغیرها در گروه دختران و پسران:

جدول ۱ نتایج آزمون تی مستقل برای بررسی تفاوت میانگین نمرات متغیرهای مورد پژوهش را بر حسب جنسیت نشان می‌دهد. میزان میانگین‌ها حاکی است که میانگین نمرات امید به تحصیل در گروه پسران از دختران به طور معناداری بیشتر است. (پسرها امید به تحصیل بالاتری داشتند)، اما بین میانگین نمرات جهت‌گیری یادگیری و عادت‌های مطالعه در پسران و دختران تفاوت معناداری مشاهده نشده است.

جدول ۱- آزمون تفاوت نمرات متغیرهای مورد پژوهش بر حسب جنسیت

متغیرها	جنسیت	تعداد	میانگین	انحراف معیار	t	سطح معناداری
امید به تحصیل	دختر	۱۱۶	۸۲/۴۱	۱۱/۱۷	۴/۴۹	۰/۰۱
	پسر	۱۲۴	۸۸/۵۸	۱۳/۲		
جهت گیری یادگیری	دختر	۱۱۶	۴۶/۲۵	۸/۵۹	۱/۰۳	۰/۱۱
	پسر	۱۲۴	۴۷/۳۹	۹/۳۶		
عادت های مطالعه	دختر	۱۱۶	۶۵/۱۴	۷/۳۳	۰/۵۱	۰/۶۲
	پسر	۱۲۴	۶۷/۱۴	۸/۱۴		

متغیرها	میانگین (انحراف معیار)		t	سطح معناداری
	دختران	پسران		
امید به تحصیل	۸۲/۴۱ (۱۱/۱۷)	۸۸/۵۸ (۱۳/۲)	۴/۴۹**	۰/۰۱
عادت های مطالعه	۶۵/۱۴ (۹/۲۴)	۶۴/۲۱ (۹/۳)	۱/۲۱	۰/۴۵
تقسیم بندی زمان	۱۰/۰۱ (۲/۴۵)	۱۱/۳۵ (۲/۳)	۱/۴۳	۰/۳۷
وضعیت فیزیکی	۶/۵۲ (۲/۴۴)	۶/۷۸ (۲/۳۱)	۰/۵۴	۰/۶۹
توانایی خواندن	۶/۳۳ (۲/۰۵)	۵/۵۹ (۲/۳۴)	۱/۱۲	۰/۲۴
یادداشت کردن	۱۲/۶۲ (۲/۱۲)	۱۲/۳۴ (۲/۶۲)	۰/۸۹	۰/۸۴
انگیزش یادگیری	۵/۳۶ (۲/۳۹)	۴/۹۵ (۲/۳)	۱/۰۴	۰/۱۳
حافظه	۱۱/۴ (۲/۸۷)	۱۲/۲۷ (۲/۶۱)	۱/۱۲	۰/۱۴
برگزاری امتحانات	۷/۳۵ (۲/۱۴)	۸/۰۵ (۲/۳۸)	۱/۲۵	۰/۱۷
تندرستی	۹/۱۱ (۲/۶۹)	۱۰/۲۵ (۲/۸۸)	۱/۴۵	۰/۲۳
جهت گیری یادگیری	۱۵/۴۲ (۸/۱۱)	۱۴/۳۳ (۸/۲۷)	۱/۶۹	۰/۱۱
عملکرد گرایشی	۱۵/۸۷ (۷/۲۵)	۱۷/۲۳ (۷/۸۶)	۲/۱۱	۰/۰۷
عملکرد گریزی	۱۶/۹۵ (۷/۳۱)	۱۴/۶۴ (۷/۴۵)	۱/۱۳	۰/۰۸
بلا تکلیفی	۱۳/۲۹ (۶/۶۹)	۱۴/۶۵ (۶/۲۲)	۰/۹۱	۰/۲۳

$p < 0.01^{**}$; $p < 0.05^*$

رابطه عادت‌های مطالعه و جهت‌گیری هدف با امید به تحصیل

جدول ۲ ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. همان‌گونه که مشاهده می‌شود رابطه مثبت بین عادت‌های مطالعه و ابعاد تقسیم‌بندی زمان، وضعیت فیزیکی، توانایی خواندن، انگیزش یادگیری، حافظه، برگزاری امتحانات، و تندرستی با امید به تحصیل وجود دارد، اما بین یادداشت کردن با امید به تحصیل رابطه معناداری مشاهده نشد. همچنین بین جهت‌گیری یادگیری و عملکرد - گرایش، عملکرد - گریزی و بلا تکلیفی با امید به تحصیل همبستگی منفی وجود دارد.

جدول ۲- ماتریس همبستگی بین عادت‌های مطالعه و جهت‌گیری یادگیری با امید به تحصیل

متغیرها	میانگین	انحراف معیار	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
عادت‌های مطالعه	۶۵/۱۴	۶/۳	۱												
تقسیم‌بندی زمان	۱۰/۰۱	۲/۳	۰/۴۵**	۱											
وضعیت فیزیکی	۶/۵۲	۲/۴۵	۰/۶۷**	۰/۳۳**	۱										
توانایی خواندن	۶/۲۴	۲/۲۴	۰/۵۶**	۰/۳۶**	۰/۲۷**	۱									
یادداشت کردن	۱۱/۶۲	۲/۶۲	۰/۵۱**	۰/۲۵**	۰/۳۱**	۰/۲۴**	۱								
انگیزش یادگیری	۶/۳۹	۲/۳	۰/۴۹**	۰/۲۹**	۰/۲۳**	۰/۳۰**	۰/۲۵**	۱							
حافظه	۱۰/۴	۲/۶۱	۰/۶۱**	۰/۲۴**	۰/۲۸**	۰/۲۱**	۰/۲۰**	۰/۲۹**	۱						
برگزاری امتحانات	۸/۴۱	۲/۳۸	۰/۵۸**	۰/۲۶**	۰/۲۹**	۰/۲۸**	۰/۲۲**	۰/۴۱**	۰/۳۰**	۱					
تندرستی	۸/۸۵	۲/۸۸	۰/۶۷**	۰/۲۶**	۰/۲۷**	۰/۲۷**	۰/۲۲**	۰/۴۲**	۰/۳۶**	۰/۲۵**	۱				
جهت‌گیری یادگیری	۱۶/۶۲	۸/۲۷	۰/۴۵**	۰/۲۴**	۰/۱۷*	۰/۲۸**	۰/۱۹*	۰/۲۸**	۰/۲۰**	۰/۲۸**	۰/۲۶**	۱			
عملکرد گرایشی	۱۵/۱۰	۷/۸۶	۰/۲۷**	۰/۲۶**	۰/۲۵**	۰/۲۱**	۰/۲۷**	۰/۳۱**	۰/۲۴**	۰/۲۵**	۰/۲۲**	۰/۲۲**	۱		
عملکرد گریزی	۱۵/۲۲	۷/۴۵	۰/۲۵**	۰/۱۷*	۰/۱۱	۰/۱۵*	۰/۲۵**	۰/۲۴**	۰/۱۱	۰/۱۵*	۰/۲۵**	۰/۲۶**	۰/۱۵*	۱	
بلا تکلیفی	۱۳/۸۳	۷/۲۷	۰/۲۷**	۰/۱۶*	۰/۰۹	۰/۲۰**	۰/۱۶*	۰/۱۰	۰/۱۴*	۰/۱۱*	۰/۲۷**	۰/۲۰**	۰/۲۸**	۰/۲۸**	۱
امید به تحصیل	۸۷/۶۱	۱۶/۷	۰/۲۶**	۰/۱۷*	۰/۲۳**	۰/۳۰**	۰/۱۳	۰/۲۸**	۰/۱۸*	۰/۱۸*	۰/۲۸**	۰/۲۰**	۰/۲۲**	۰/۲۲**	۰/۲۶**

●● معناداری در سطح ۰/۰۱ • معناداری در سطح ۰/۰۵

نتایج آزمون تحلیل رگرسیون در جدول ۳ نشان می‌دهد که بین عادت‌های مطالعه و امید به تحصیل رابطه خطی معنی‌دار وجود دارد و ابعاد وضعیت فیزیکی، توانایی خواندن، یادداشت کردن و انگیزش یادگیری به طور مثبت و معنادار قادر به پیش‌بینی امید به تحصیل‌اند.

جدول ۳- نتایج رگرسیون چندگانه به منظور پیش‌بینی امید به تحصیل بر اساس ابعاد عادت‌های مطالعه

متغیر پیش بین	R	R ²	F	P	Beta	t	سطح معناداری
تقسیم‌بندی زمان	۰/۴۵	۰/۲۰	۱۳/۴۱	۰/۰۰۱	۰/۰۴	۰/۵۲	۰/۵۹
وضعیت فیزیکی					۰/۱۶	۲/۲۹	۰/۰۲
توانایی خواندن					۰/۲۱	۳/۰۶	۰/۰۰۲
یادداشت کردن					۰/۱۶	۲/۵	۰/۰۱
انگیزش یادگیری					۰/۱۴	۱/۹۲	۰/۰۵
حافظه					۰/۰۹	۱/۲۶	۰/۲۰
برگزاری امتحانات					۰/۰۷	۱/۰۶	۰/۲۸
تندرستی					۰/۰۹	۱/۲۶	۰/۲۰

نتایج آزمون تحلیل رگرسیون در جدول ۴ نشان می‌دهد که بین جهت‌گیری یادگیری و امید به تحصیل رابطه خطی معنادار وجود دارد و ابعاد جهت‌گیری یادگیری و عملکرد گرایشی به طور مثبت قادر به پیش‌بینی امید به تحصیل‌اند.

جدول ۴- نتایج رگرسیون چندگانه به منظور پیش‌بینی امید به تحصیل بر اساس ابعاد جهت‌گیری یادگیری

متغیر پیش بین	R	R ²	F	P	Beta	t	سطح معناداری
جهت‌گیری یادگیری	۰/۵۷	۰/۳۳	۱۱/۷۱	۰/۰۰۱	۰/۲۸	۴/۲۳	۰/۰۰۱
عملکرد گرایشی					۰/۲۲	۳/۵۷	۰/۰۱
عملکرد گریزی					۰/۰۰۶	۰/۰۹	۰/۹۲
بلا تکلیفی					۰/۰۳	۰/۴۹	۰/۶۱

نتیجه‌گیری

این پژوهش با هدف پیش‌بینی امید به تحصیل بر اساس عادت‌های مطالعه و جهت‌گیری یادگیری زبان در زبان‌آموزان کانون زبان ایران انجام شد. فرضیه اول پژوهش این بود که عادت‌های مطالعه پیش‌بینی‌کننده امید به تحصیل در زبان‌آموزان کانون زبان ایران است. نتایج نشان داد وضعیت فیزیکی، توانایی خواندن، یادداشت کردن و انگیزش یادگیری به طور مثبت قادر به پیش‌بینی امید به تحصیل اند. این یافته با مطالعات اکبری بورنگ و همکاران (۱۳۹۵)، بابانژاد (۱۳۷۵)، بحرانی (۱۳۷۸)، و دروزیس و همکاران (۲۰۰۴) است. در تبیین این یافته می‌توان گفت ارتباط بین امید و تحصیل ارتباطی جداناشدنی است. به عبارت دیگر امید به تحصیل زمینه را برای رشد و فعالیت بیشتر مهیا می‌کند. امید به تحصیل رو به آینده دارد و برای فرد می‌تواند هدفی بلندمدت را طراحی کند که تحصیلات وسیله رسیدن به آن باشد. اصولاً یک فرد امیدوار دارای اشتیاق تحصیلی و خودکارآمدی تحصیلی بیشتری است (نوری و نقش، ۱۳۹۴). عادت‌های مطالعه می‌تواند هموارکننده یا مانع رشد امید به تحصیل شود. چرا که تعیین‌کننده موفقیت فرد است (بحرانی، ۱۳۷۸). عادت به مطالعه دارای مؤلفه‌های تمرکز، یادآوری، سازماندهی زمان، مطالعه یک فصل، گوش کردن و یادداشت‌برداری، برگزاری امتحانات، و انگیزه می‌باشد. هر کدام از این مؤلفه‌ها می‌تواند به عنوان یک عامل تأثیرگذار بر عملکرد تحصیلی باشد. به گونه‌ای که با رشد مهارت‌های مطالعه، فرد نتایج بهتری از تلاش‌های تحصیلی خود کسب می‌کند و این امر تأثیر مستقیمی بر امید به تحصیل دارد (شیخ‌الاسلامی و خیر، ۱۳۸۵). فردی که دارای عادت‌های مطالعه مطلوبی است، شرایط بهتری برای رشد امید به تحصیل از نظر روانی و عملکردی برای خود فراهم می‌کند. زیرا نتایج بهتری دریافت می‌کند که این امر باعث رشد احساس اثربخشی در وی می‌شود.

فرضیه دوم پژوهش این بود که جهت‌گیری یادگیری زبان پیش‌بینی‌کننده امید به تحصیل در زبان‌آموزان کانون زبان ایران است. یافته پژوهش حاضر نشان داد که ابعاد جهت‌گیری یادگیری و عملکرد -گرایشی به طور مثبت قادر به پیش‌بینی امید به تحصیل می‌باشد. این

نتایج با یافته‌های خدایی و معمارباشی (۱۳۹۵)، نوری و نقش (۱۳۹۴) و شیخ الاسلامی و خیر (۱۳۸۶) همسو است. در تبیین این یافته می‌توان گفت هدف‌گرایی پیامدهای شناختی، هیجانی، و انگیزشی دارد. به عبارت دیگر جهت‌گیری هدف افراد هم عملکرد تحصیلی آنها و هم میزان رضایت و احساس شادمانی آنها را تحت تأثیر قرار می‌دهد (حسن زاده و مهدی نژاد، ۱۳۹۲). افراد با جهت‌گیری هدف عملکرد-گرایشی، به واسطه نشان دادن شایستگی برتر نسبت به دیگران و به دست آوردن قضاوت‌های مطلوب درباره پیشرفت‌های شان برانگیخته می‌شوند و در هدف عملکرد-گریزی افراد به واسطه اجتناب از نشان دادن شایستگی پایین‌تر نسبت به دیگران و دریافت قضاوت‌های منفی درباره پیشرفت‌های شان برانگیخته می‌شوند. هدف عملکرد-گرایشی بر کسب شایستگی و تأیید در نزد دیگران تأکید دارد. هدف عملکرد گریزی بر دوری جویی از ناشایستگی در نزد دیگران تأکید دارد. هدف تبحری (جهت‌گیری یادگیری) که بر افزایش کفایت و کسب مهارت در تکلیف تأکید دارد. هدف‌های تبحری تمرکز بر رشد شایستگی یا تسلط یافتن بر تکلیف تعریف شده است. از آنجائی که این انگیزه افراد را به سمت موفقیت سوق می‌دهد (آکاندا و همکاران، ۲۰۱۳). فرض بر این است که نیاز به انگیزه پیشرفت زیربنای اهداف تبحری می‌باشد. هدف‌های عملکرد-گریزی به عنوان تمرکز بر اجتناب از احساس بی‌کفایتی نسبت به هم‌تایان تعریف شده است. تصور می‌شود هدف‌های عملکرد-گریزی از انگیزه ترس از شکست نشأت گرفته باشد، این انگیزه افراد را به سمت تمرکز بر احتمال شکست سوق می‌دهد. بنابراین، آنها هدف‌های عملکرد-گریزی را در پیش می‌گیرند تا از وقوع شکست ممانعت کنند. هدف‌های عملکرد-گرایشی به عنوان تمرکز بر کسب شایستگی نسبت به هم‌تایان تعریف شده است. برخلاف هدف‌های تبحری و عملکرد گریزی تصور می‌شود هدف‌های عملکرد-گرایشی از یک انگیزه پیشرفت واحد مشتق نشده‌اند. ممکن است این هدف‌ها یا از نیاز اساسی برای پیشرفت یا از انگیزه ترس از شکست ناشی شده باشند. نیاز به پیشرفت ممکن است افراد را به سمت برگزیدن هدف‌هایی برای دست یافتن به شایستگی نسبت به هم‌تایان سوق دهد. بنابراین، ممکن است این افراد بیشتر به منظور دست یافتن به شایستگی در مقابل دیگران

درگیر تکالیف شوند تا برای اثبات توانایی خود. در مقابل، چنانچه افراد به واسطه ترس از شکست برانگیخته شده باشند ممکن است هدف‌های عملکرد گرایشی را برگزینند. در این مورد، آنها برای دست یافتن به موفقیت تلاش می‌کنند زیرا تفوق بر موفقیت به معنای ممانعت از تجربه شکست است (اکبری بورنگ و همکاران، ۱۳۹۵). بنابراین در مجموع نوع جهت‌گیری یادگیری می‌تواند تعیین‌کننده جهت‌گیری فرد به کل مسأله یادگیری باشد که این امر می‌تواند بر امید به تحصیل تأثیر مستقیم بگذارد. می‌توان انتظار داشت که هدف‌های تبحری و گرایشی بتوانند با امید به تحصیل رابطه مثبت برقرار کنند.

از جمله محدودیت‌های این پژوهش می‌توان به روش پژوهش، محدودیت گروه نمونه، و استفاده روش گزارش شخصی اشاره کرد. پیشنهاد می‌گردد در پژوهش‌های آینده از روش‌های تجربی استفاده شود، پژوهش در سطح وسیع‌تری از جامعه انجام شود، دلایل رشد یا کاهش امید به تحصیل مورد بررسی قرار گیرد، و نقش دیگر سازه‌های روان‌شناختی مانند شخصیت یا سبک‌های مسأله‌گشایی در تاثیرگذاری بر امید به تحصیل بررسی گردد.

منابع

اکبری بورنگ، محمد؛ حسینی، سیدعلی و قوامی راد، زینب. (۱۳۹۵). بررسی راهبردهای یادگیری و نگرش نسبت به یادگیری زبان انگلیسی در دانشجویان کارشناسی دانشگاه بیرجند: نقش جنسیت، بومی - غیربومی و محل سکونت. *مجله اندیشه و رفتار*، ۲(۱)، ۸۹-۷۲.

بابانژاد، حسن. (۱۳۷۵). *بررسی و مقایسه شیوه‌های رایج مطالعه و اثر آن در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان شهر بابل*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبایی.

بحرانی، محمود. (۱۳۷۸). *بررسی رابطه انگیزش تحصیلی و عادت‌های مطالعه بر روی نمونه ای از دانش‌آموزان متوسطه شیراز*. میان رشته‌ای: *علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز*، ۲۹(۲)، ۱۱۳-۱۲۶.

حسن زاده و مهدی نژاد گرجی. (۱۳۹۲). رابطه بین جهت‌گیری‌های انگیزشی (درونی، بیرونی و بی‌انگیزشی) و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در درس زبان انگلیسی. پژوهش زبان‌های خارجی، ۲ (۷)، ۶۵-۷۸.

خدایی، سولماز و معمارباشی، اکبر. (۱۳۹۵). بررسی اثربخشی آموزش یادگیری زبان انگلیسی در بین کودکان زبان آموز (پیش از دبستان و دبستان) آموزشگاه‌های زبان انگلیسی شهرستان میاندواب. مجله دانش و رفتار، ۲(۱)، ۸۰-۸۹.

خرمائی، فرهاد و کمری، سامان. (۱۳۹۶). ساخت و بررسی ویژگی‌های روانسنجی مقیاس امید به تحصیل. راهبردهای شناختی در یادگیری، ۲(۸)، ۳۷-۱۵.

شیخ الاسلامی، راضیه و خیر، محمد. (۱۳۸۵). بررسی رابطه باورهای انگیزشی و استفاده از راهبردهای یادگیری زبان انگلیسی در بین دانشجویان. مجله روانشناسی، ۱(۳۷)، ۲۲-۳۳.

نظری شاکر، حسین؛ فتح تبار فیروزجایی، کاظم و کرامتی، محمد رضا. (۱۳۹۰). بررسی رابطه بین عادت‌های مطالعه و خودکارآمدی تحصیلی با عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان پایه سوم راهنمایی شهرستان بابل. مجله آموزش و ارزشیابی، ۱(۱۵)، ۷۲-۵۹.

نوری، ناعمه و نقش، زهرا. (۱۳۹۴). بررسی به رابطه جهت‌گیری هدف با یادگیری زبان انگلیسی. سومین کنفرانس ملی روانشناسی و علوم رفتاری.

ویسی، کوروش؛ طالع پسند، سیاوش. (۱۳۹۳). رابطه جهت‌گیری هدف پیشرفت، ساختارهای ادراک شده کلاس درس، راهبردهای شناختی و فراشناختی با پیشرفت ریاضی. مجله راهبردهای شناختی در یادگیری، ۱(۱۰۲)، ۸۲-۶۷.

Akanda, A. K. M., Hoq, K. M. G., & Hasan, N. (2013). Reading habit of students in social sciences and arts: A case study of Rajshahi University. *Chinese Librarianship*. (35). 60-71.

Boehler ML, Schwind CJ, Folse R. (2001). An evaluation of study habits of third-year medical students in a surgical clerkship. *American Journal of Surgery*; 181 (3), 268-271.

Derossis AM, Da RD, Schwartz A, Hauge LS, Bordage G. (2004). Study habits of surgery residents and performance on American Board of Surgery. *Training examinations*. 188(3), 230-236.

Snyder, C.R., Shrey, H., Cheavens, J., Pulvers, K. M., Adams, V., & Wiklund, C., (2005). Hope and academic success in college, *Journal of Educational Psychology*, 94(4), 820-826.

Annamalai, S, & Muniandy, B. (2013). Reading habit and attitude among Malaysian Polytechnic Students. *International Online Journal of Educational Sciences*, 5(1), 32-41.

Uusen, Anne, Mürsepp, Mare (2012). Gender differences in reading habits among boys and girls of basic school in Estonia. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 69, 1795–1804.